ԳԱՎԱՌԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԳՈՐԾԱՏՈՒԻ ԿՈՂՄԻՑ

ԳԱՎԱՌԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՊՐԱԿՏԻԿԱՅԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԱՎԱՌ 2024

Հարցման արդյունքների վերլուծությունը կատարվել է ԳՊՀ որակի ապահովմանբաժնի կողմից՝ 2024թ. մայիսի 31-ին:

Որակի ապահովման բաժնի վարիչ՝

մասնագետներ՝ Հայրապետյան Ք.

Նախրատյան Մ.

Մուրադյան Ն.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. **Հարցման ընդհանուր նկարագիրը 3**
2. **Հարցման մեթոդաբանությունը 3**
3. **Գործատուի կողմից ԳՊՀ-ի պրակտիկայի մասնակից ուսանողների մասնագիտական գիտելիքների եվ կարողությունների գնահատում................4**
4. **Եզրակացություններ և առաջարկություններ...14**

I. Հարցման ընդհանուր նկարագիրը.

Գավառի պետական համալսարանում (այսուհետ՝ ԳՊՀ, Համալսարան) կրթության որակի ներքին ապահովման առաջնահերթություններից է մանկավարժական, արտադրական, նախաավարտական պրակտիկանների ընթացքում ուսանողների մասնագիտական գիտելիքների ու կարողությունների գնահատումն արտաքին շահակիցների՝ գործատուների կողմից: Գնահատման արդյունքները թույլ կտան վերլուծել և ուսումնասիրել գործատուների բավարարվածությունն ուսանողների մասնագիտական պատրաստվածությունից, վերանայել ու բարելավել մասնագիտական կրթական ծրագրերը, նրանցում ամրագրված վերջնարդյունքները, ուսուցման մեթոդաբանությունը, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման արդյունավետությունը, տեղեկատվական համակարգերի հասանելիությունը, Գործատու-Համալսարան փոխհարաբերությունները, կրթական ծրագրերի վերաբերյալ հանրությանը տրամադրվող տեղեկատվության արժանահավատությունը:

II. Հարցման մեթոդաբանությունը.

Հարցաթերթը բաղկացած է փակ, բաց, կիսաբաց և ինտերվալային հարցերից: Հարցաթերթի հարցերը մշակվել և կազմվել են Համալսարանի որակի ապահովման և արտաքին կապերի և լրատվության բաժնի աշխատակիցների և ԳՊՀ դասախոսների, ուսանողների համատեղ աշխատանքի արդյունքում: Հարցաթերթի նպատակն է որակական և քանակական տվյալների հավաքագրումն ու վերլուծությունը, որը միտված է ԳՊՀ-ում կրթության որակի բարելավմանը, դրանով իսկ՝ մասնագետների պատրաստման որակի բարձրացմանը, գործատուների բավարարվածության աճին:

III. Գործատուի կողմից ԳՊՀ-ի ուսանողների մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների գնահատում

ԳՊՀ-ի ուսանող պրակտիկանտների մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների գնահատման վերաբերյալ հարցմանը մասնակցել են թվով 47 գործատուներ՝ հետևյալ կազմակերպություններից.

1. Գավառի համայնքապետարան,
2. Սևանի համայնքապետարան,
3. Գեղարքունիքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան,
4. Գավառի քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման սպասարկման կենտրոն,
5. Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայություն,
6. ՀՀ ՊՆ ֆինանսաբյուջետային վարչություն,
7. ՀՀ ՊԵԿ թիվ 10 բաժին,
8. ՀՀ ՊՆ ֆինանսաբյուջետային վարչություն,
9. «ԱԿԲԱ բանկ» Գավառի մ/ճ,
10. «ԱԿԲԱ բանկ» Ճամբարակ մ/ճ,
11. «Ֆաստ բանկ» Գավառ մ/ճ,
12. «ԱՐԵԳԱԿ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ,
13. «ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» Սևան մ/ճ,
14. «ԱՄԻՕ բանկ» ՓԲԸ,
15. Վաղաշենի մանկապարտեզ ՀՈԱԿ,
16. Գավառի ավագ դպրոց,
17. Գավառի Սամվել Քոչարյանցի անվան թիվ 1 հիմնական դպրոց,
18. Գավառի Պ. Ղանդիլյանի անվան թիվ 2 միջնակարգ դպրոց,
19. Գավառի թիվ 4 հիմնական դպրոց,
20. Գավառի Գեորգի Մնացականյանի անվան թիվ 7 միջնակարգ դպրոց,
21. Նորատուս գյուղի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց,
22. Նորատուսի Ա. Սողոմոնյանի անվան թիվ 2 միջնակարգ դպրոց,
23. Նորատուսի թիվ 3 միջնակարգ դպրոց,

24. Սարուխանի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց,
25. Սարուխանի Մ. Խոստեղյանի անվան թիվ 2 միջնակարգ դպրոց,
26. Սևանի թիվ 4 հիմնական դպրոց,
27. Ծովազարդի միջնակարգ դպրոց,
28. Լճափի միջնակարգ դպրոց,
29. Գեղամավանի Ա. Աբրահամյանի անվան միջնակարգ դպրոց,
30. Լճաշենի Աշոտ Տեր-Գրիգորյանի անվան միջնակարգ դպրոց,
31. Վարսերի Ռ. Պետրոսյանի անվան միջնակարգ դպրոց Մեծ Մասրիկի միջնակարգ դպրոց,
32. Արտաշատի Հայկ Կտրակյանի անվան թիվ 3 հիմնական դպրոց,
33. Ճամբարակի թիվ 4-րդ միջնակարգ դպրոց,
34. Նորաբակի միջնակարգ դպրոց,
35. Դրախտիկի միջնակարգ դպրոց:
36. Վարդենիսի թիվ 4 հիմնական դպրոց,
37. Երանոսի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց,
38. Կարմիրգյուղի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց,
39. Ինտերնետ կոմունիկացիոն ցանցեր,
40. Մարտունի համայնքի թիվ 1 կոմունալ սպասարկում և բարեկարգում ՀՈԱԿ,
41. «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ Սևանի ԳԳՄ,
42. «Գավառի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ,
43. «Մարտունու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ,
44. «Սևան» ազգային պարկ,
45. «Ագաթ» առևտրի կենտրոն,
46. «Հավատարիմ գործընկեր» ՍՊԸ,
47. «Նոյ Լենդ» ՓԲԸ:

Հարցմանը մասնակից գործատուները հիմնականում ներկայացնում են Գեղարքունիքի մարզի աշխատաշուկան՝ դպրոցներ, համայնքապետարաններ, բանկեր, պետական ծառայողական մարմիններ և այլ կազմակերպություններ, ինչը ևս մեկ անգամ վկայում է, որ Գավառի պետական համալսարանը՝ որպես Գեղարքունիքի մարզում գործող միակ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություն, իր հնգամյա (2023-2027թթ.)

ռազմավարական ծրագրում ամրագրված առաքելությանը հավատարիմ, բակալավրի և մագիստրոսի որակավորմամբ մրցունակ մասնագետների պատրաստումը կազմակերպում է մարզի առանձնահատկությունների և աշխատաշուկայի պահանջների հաշվառմամբ:

Խնդրում ենք գնահատեք ԳՊՀ պրակտիկանտի(ների)

3.1.Մասնագիտական տեսական գիտելիքները.

Գծապատկեր 1.

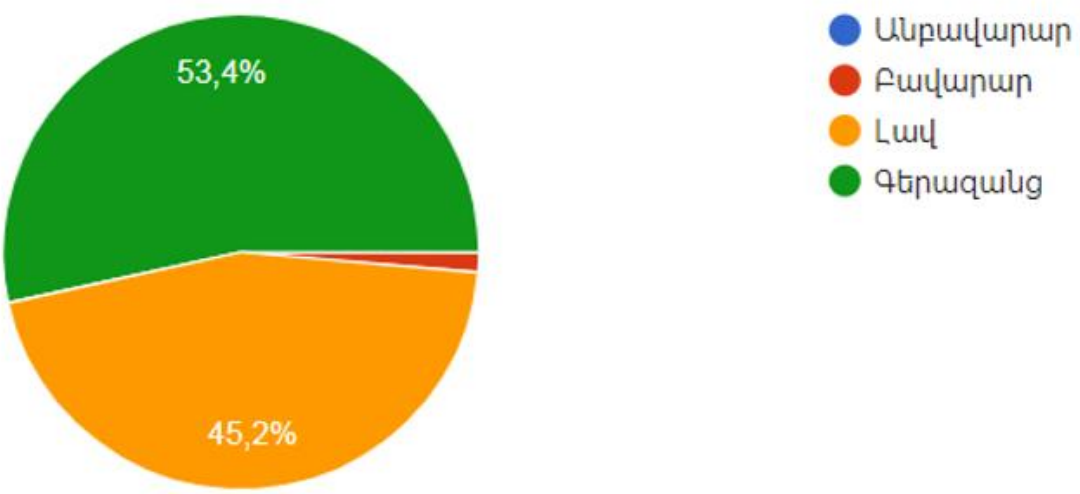

Հարցվողների 53.4%-ը ԳՊՀ պրակտիկանտների մասնագիտական տեսական գիտելիքների պաշարը գնահատել է «գերազանց», հետևաբար՝ կարծում են, որ ԳՊՀ ուսանողները հիանալի տիրապետում են իրենց մասնագիտությանը, ունեն անհրաժեշտ գիտելիք, կարողություն, հմտություն: 45,2%-ը՝ «լավ»՝ ԳՊՀ ուսանողները լավ տիրապետում են իրենց մասնագիտությանը, սակայն որոշակի գործնական հմտությունների ձեռքբերման կարիք ունեն: 1,4%-ը /1 գործատու/ նշել է «բավարար» պատասխան:

«Բավարար» պատասխան նշել է Մարտունի համայնքի թիվ 1 կոմունալ սպասարկում և բարեկարգում ՀՈԱԿ-ը:

Հարցին ի պատասխան «անբավարար» պատասխան չի գրանցվել:

3.2.Մասնագիտական գործնական հմտությունները.

Գծապատկեր 2.

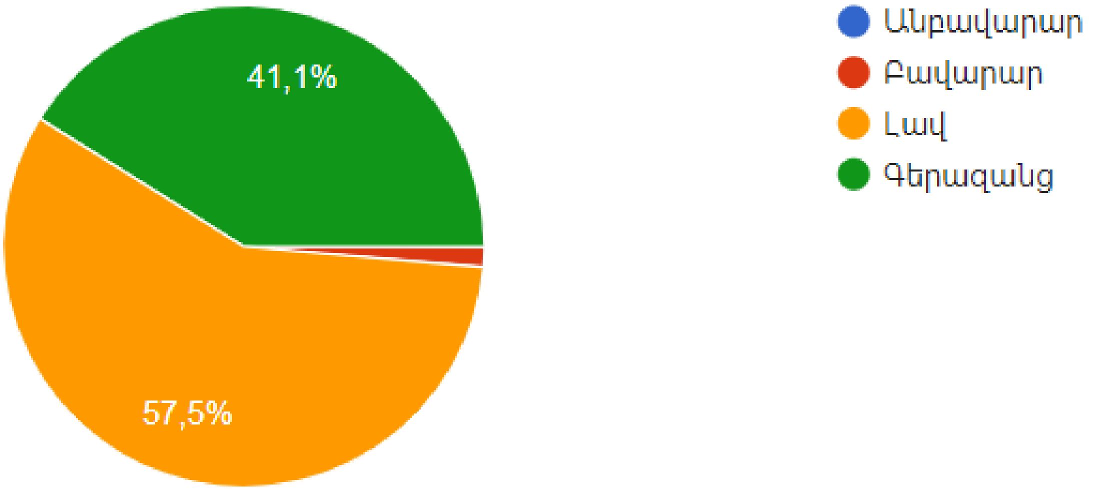

Հարցվողների 41,1%-ը ԳՊՀ պրակտիկանտների մասնագիտական գործնական հմտությունները գնահատել է «գերազանց», իսկ 57,5%-ը՝ «լավ»: 1,4%-ը /1 գործատու/ նշել է «բավարար» պատասխան:

«Բավարար» պատասխան նշել է «ԱՐԵԳԱԿ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ:

Հարցին ի պատասխան «անբավարար» պատասխաններ չեն գրանցվել:

3.3.Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների իմացությունը.

Գծապատկեր 3.

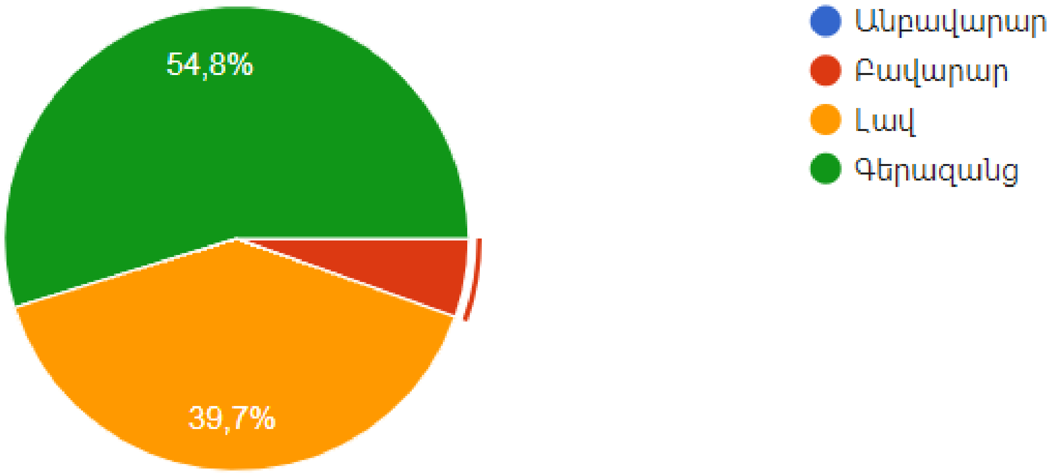

Հարցվողների 54.8%-ը պրակտիկանտների տեղեկատվական տեխնոլոգիաների իմացության աստիճանը գնահատել է «գերազանց», իսկ 39.7%-ը՝ «լավ»: «Բավարար»՝ 5,5%-ը /4 գործատու/:

«Բավարար» գնահատականներ նշվել են ներքոհիշյալ գործընկերների կողմից.

1. «Հավատարիմ գործընկեր» ՍՊԸ
2. «ԱՐԵԳԱԿ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
3. «Ագաթ» առևտրի կենտրոն
4. Կարմիրգյուղի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց

Հարցին ի պատասխան «անբավարար» պատասխաններ չեն գրանցվել:

3.4.Օտար լեզուների իմացությունը.

Գծապատկեր 4.

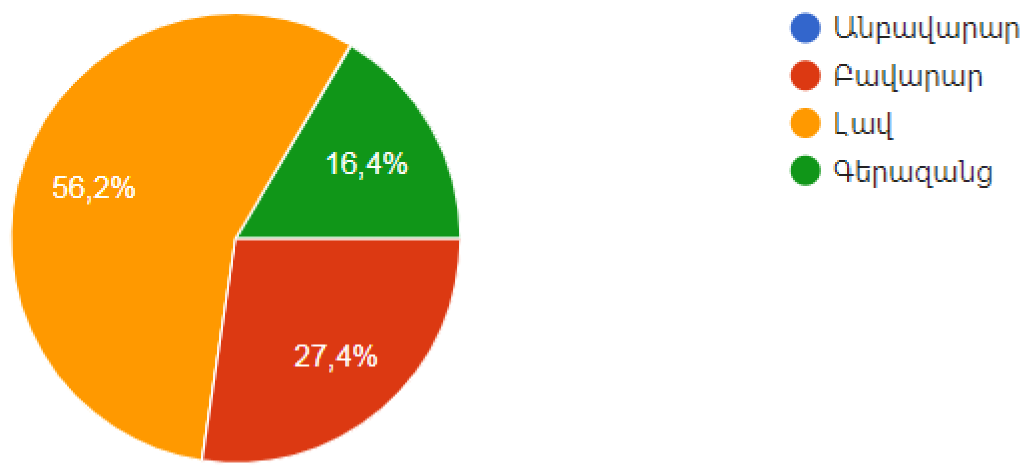

Հարցվողների միայն 16,4%-ն է ԳՊՀ պրակտիկանտների օտար լեզուների իմացության աստիճանը գնահատել է «գերազանց», 56,2%-ը՝ «լավ», 27,4%-ը՝ «բավարար» /16 գործատու/:

«Բավարար» գնահատական նշել են հետևյալ գործատուները.

1. Գավառի քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման սպասարկման կենտրոն
2. «ԱՄԻՕ բանկ» ՓԲԸ
3. «Սևան» ազգային պարկ
4. Երանոսի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց
5. «ԱԿԲԱ բանկ» Ճամբարակ մ/ճ
6. «ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» Սևան մ/ճ
7. Սևանի թիվ 4 հիմնական դպրոց
8. Մարտունի համայնքի թիվ 1 կոմունալ սպասարկում և բարեկարգում ՀՈԱԿ
9. «Ազաթ» առևտրի կենտրոն Նորատուսի թիվ 3 միջնակարգ դպրոց
10. Կարմիրգյուղի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց
11. Նորատուսի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց
12. Գավառի Գեորգի Մնացականյանի անվան թիվ 7 միջնակարգ դպրոց

13. ՀՀ ՊԵԿ թիվ 10 բաժին

14. Սարուխանի Մ. Խոստեղյանի անվան թիվ 2 միջնակարգ դպրոց,

15. Վարսերի Ռ. Պետրոսյանի անվան միջնակարգ դպրոց:

«Անբավարար» պատասխաններ չեն արձանագրվել:

3.5.Հաղորդակցական հմտություններ.

Գծապատկեր 5.

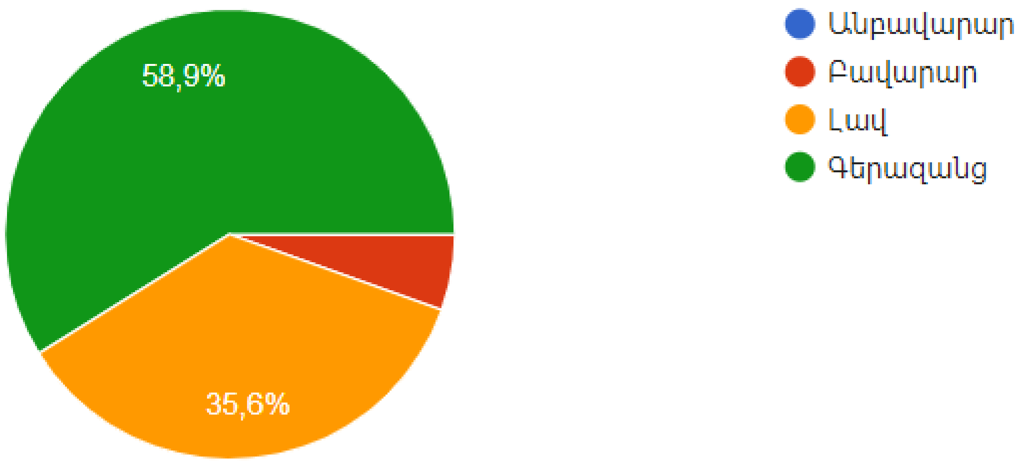

Հարցին ի պատասխան հարցվողների 58.9%-ը գնահատել է «գերազանց», 35.9%-ը՝ «լավ»: «Բավարար»՝ 5,5%-ը:

«Բավարար» գնահատական նշել են հետևյալ գործատուները.

1. «ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» Սևան մ/ճ,
2. Սևանի թիվ 4 հիմնական դպրոց,
3. Կարմիրգյուղի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց,

«Անբավարար» պատասխաններ չեն արձանագրվել:

3.6.Գրավոր և բանավոր խոսքը.

Գծապատկեր 6.

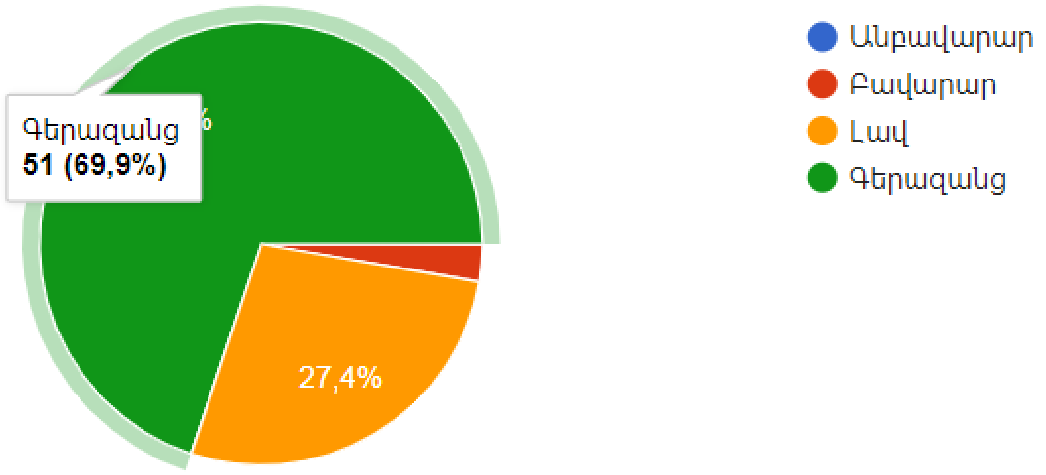

Հարցվողների 69,9%-ը ԳՊՀ պրակտիկանտների գրավոր և բանավոր խոսքի հմտություններն ու կարողությունները գնահատել է «գերազանց», 27,4%-ը՝ «լավ»: «Բավարար»՝ 2,7%-ը:

«Բավարար» գնահատական նշել են հետևյալ գործատուները.

1. Երանոս գյուղի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց,
2. Վարսերի Ռ. Պետրոսյանի անվան միջնակարգ դպրոց:

«Անբավարար» պատասխաններ չեն արձանագրվել:

4. ԳՊՀ պրակտիկանտները իրենց մասնագիտությամբ աշխատելու համար լրացուցիչ որակավորման կամ վերապատրաստման դասընթացների մասնակցելու կարիք ունե՞ն

Գծապատկեր 7.

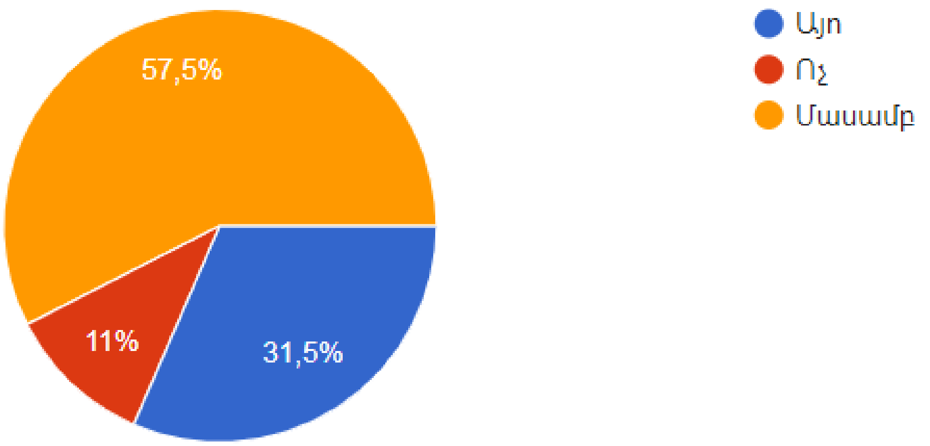

Հարցվողների 31,5%-ը հարցին ի պատասխան նշել է «այո», իսկ 57,5%-ը՝ «մասամբ», միայն 11%-ն է նշել «ոչ» պատասխանը:

ԳՊՀ պրակտիկանտներն իրենց մասնագիտությամբ աշխատելու համար լրացուցիչ որակավորման կամ վերապատրաստման դասընթացների մասնակցելու կարիք հարցին հիմնականում դրական են պատասխանել բանկային և հանրակրթության, պետական ծառայության ոլորտները ներկայացնող գործատուները, որոնք վերապատրաստման դասընթացների շարքում կարևորել են հետևյալ առաջնահերթությունները.

1. իրենց մասնագիտության մեջ կիրառվող նորագույն մեթոդների ուղղությամբ,
2. համակարգչային ծրագրերի վերաբերյալ,
3. համապատասխան ոլորտի օրենսդրության, գերատեսչական ակտերի ուղղությամբ,
4. օտար լեզուների իմացության ոլորտում,
5. կառավարման ոլորտում,
6. հաղորդակցման հմտությունների զարգացման վերաբերյալ:

Գծապատկեր 8.

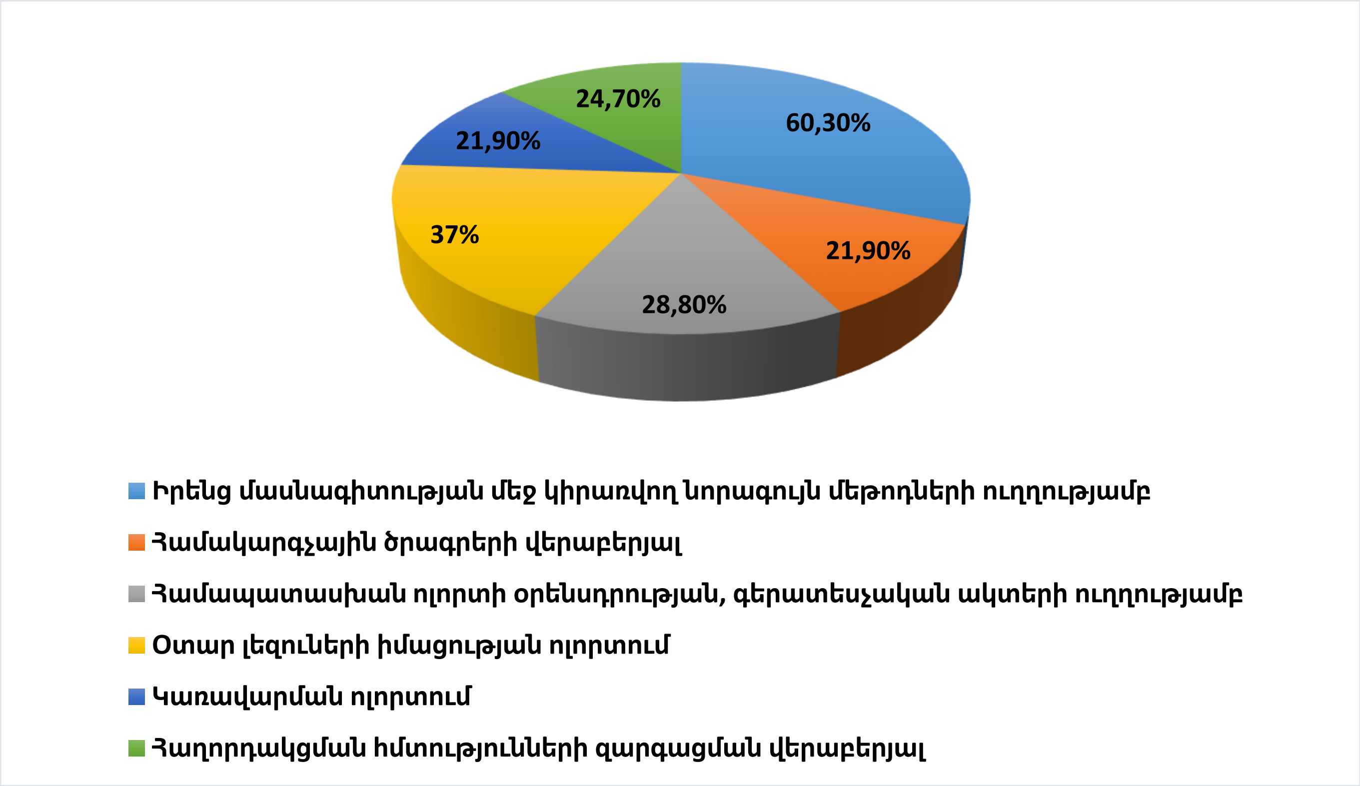

5. **Հարցվող գործատուները ներկայացրել են նաև առաջարկություններ, դիտարկումներ ոչ միայն պրակտիկանտների վերաբերյալ, այլ ԳՊՀ-ում իրականացվող մասնագիտական կրթական ծրագրերի վերանայման և նոր կրթական ծրագրեր ներդնելու վերաբերյալ:**

1. Պրակտիկաները կազմակերպել երկրորդ կուրսից:
2. Օրենսդրության ակտերի իմացության անհրաժեշտություն:
3. Շրջանավարտներն ունեն փորձի պակաս, որը կլրացվի աշխատանքի ընթացքում:
4. Նախադպրոցական կրթական ծրագրի իրականացում:
5. Տեսական գիտելիքների և գործնական գիտելիքների անհամաչափություն:
6. Ֆիզիկա, քիմիա, մաթեմատիկա կրթական ծրագրերի իրականացում:
7. Ուսանողները բավարար չեն տիրապետում համակարգչային ծրագրերին:
8. Ավելի շատ ուշադրություն դարձնել գործնական հմտություններին:

9. Համալսարանի կողմից տրված գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարիք ունեն: Օրինակ՝ հաշվապահական ծրագրերի իրականացում, հարկային հաշվետվությունների կազմում և այլ:
10. Դպրոց-բուհ համագործակցության խթանում, բնագիտական ուղղվածության մասնագիտական կրթական ծրագրերի ներդնում:
11. Ուսանողների գործնական հմտությունների կարևորում:
12. Հանրակրթական դպրոցները «Ինֆորմատիկա» և «Երաժշտություն» առարկաների ուսուցիչների կարիք ունեն:
13. Բանկերում ՏՀՏ ոլորտի մասնագետների խիստ կարիք է զգացվում:
14. «Տեխնոլոգիա», «Կերպարվեստ» առարկանների ուղղությամբ համապատասխան մասնագետների կարիք է զգացվում, խնդրում ենք բուհում մասնագիտությունների ցանկը կազմելիս հաշվի առնել հանրակրթական դպրոցների պահանջները:
15. ԿԱՊԿՈՒ երեխաների հետ աշխատող նեղ մասնագետների՝ լոգոպեդ, հոգեբան, սուրդոմանկավարժ, կարիք կա:
16. ԳՊՀ-ում «Դեղագործական քիմիա» մասնագիտական կրթական ծրագրի համար անհրաժեշտ է մագիստրատուրա կրթական աստիճանը:

IV. Եզրակացություններ և առաջարկություններ

Ամփոփելով հարցման արդյունքները՝ կարող ենք արձանագրել, որ հարցմանը մասնակից գործատուները հիմնականում ներկայացնում են ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի աշխատաշուկան՝ դպրոցներ, համայնքապետարաններ, բանկեր:

Հարցման արդյունքները ցույց տվեցին հետևյալը.

1. Հարցվողների 53,4%-ը /նախորդ ուստարի 62,9%/ «գերազանց» են գնահատել ԳՊՀ ուսանողների մասնագիտական պատրաստվածության մակարդակը:
2. Հարցմանը մասնակից գործատուների 31,5%-ը /նախորդ ուստարի 8,1%/ նշել է, որ ԳՊՀ պրակտիկանտները կարիք ունեն լրացուցիչ վերապատրաստումների՝ առաջնահերթություն տալով հետևյալ ուղղություններին.
   - իրենց մասնագիտության մեջ կիրառվող նորագույն մեթոդների ուղղությամբ,
   - համակարգչային ծրագրերի վերաբերյալ,

- համապատասխան ոլորտի օրենսդրության, գերատեսչական ակտերի ուղղությամբ,
- օտար լեզուների իմացության ոլորտում,
- կառավարման ոլորտում,
- հաղորդակցման հմտությունների զարգացման վերաբերյալ:

Գործատուների կողմից ԳՊՀ-ի ուսանող պրակտիկանտների մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների գնահատման և աշխատաշուկայի կարիքները բացահայտելու և ուսումնասիրելու համար կարևոր են նաև հարցաթերթի բաց հարցերը, որտեղ գործատուներն առաջարկում են հետևյալը.

1. Համալսարանի կողմից տրված գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարիք ունեն: Օրինակ՝ հաշվապահական ծրագրերի իրականացում, հարկային հաշվետվությունների կազմում և այլ:
2. Դպրոց-բուհ համագործակցության խթանում, բնագիտական ուղղվածության մասնագիտական կրթական ծրագրերի ներդնում:
3. Ուսանողների գործնական հմտությունների կարևորում:
4. ԿԱՊԿՈՒ երեխաների հետ աշխատող նեղ մասնագետների՝ լոգոպեդ, հոգեբան, սուրդոմանկավարժ, կարիք կա:

ԳՊՀ որակի ապահովման բաժինն ուսումնասիրելով հարցման արդյուքներն՝ առաջարկում է.

- Հաշվապահական հաշվառում և հարկում /ըստ ոլորտի/, Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա, Հայոց լեզու և գրականություն մասնագիտությունները սպասարկող ֆակուլտետների, ամբիոնների կողմից վերանայել համապատասխան մասնագիտական կրթական ծրագրերը՝ ուշադրություն դարձնելով այն դասընթացներին, որոնք կնպաստեն գործնական հմտությունների, մանկավարժական կոմպետենցիաների ձևավորմանը:
- Գործատու-Համալսարան համագործակցության շրջանակներում գործատուներին պարբերաբար հրավիրել Համալսարան կլոր սեղան քննարկումների, վերհանել և ուսումնասիրել այն խնդիրները, որոնք բացահայտվել են հարցումների ընթացքում:

Գավառի պետական համալսարանի ուսանողների մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների վերաբերյալ գործատուների կողմից լրացվող հարցաթերթի արդյունքների վերլուծությունը, եզրակացություններն ու առաջարկությունները հղվել են համապատասխան ստորաբաժանումներ (ֆակուլտետներ, ամբիոններ), որպեսզի ուսումնասիրվեն, ԳՊՀ ռեկտորատի և գիտական խորհրդի նիստերում ներկայացվեն համապատասխան լուծումներ և առաջարկություններ, ձեռնարկվեն միջոցներ՝ ուսուցման և ուսումնառության արդյունավետության ապահովման, ԳՊՀ-ում աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագիտական կրթական ծրագրերը բարելավելու, մրցունակ մասնագետներ պատրաստելու և ԳՊՀ հիմնական արտաքին շահակիցների՝ գործատուների բավարարվածության աստիճանը բարձրացնելու համար: